

OPINIÓ

L'atur exigeix remeis polítics

JOAN N. CASALS

Aclarim d'entrada que existeixen dues menes d'atur: l'atur del personal i l'atur del capital, els quals estan molt més relacionats del que sembla. No obstant, la culpa que cada dia hi hagi més gent aturada sovint s'atribueix a altres factors, com són: el progrés tècnic (que substitueix homes per màquines), l'excessiu subsidi que cobra l'aturat (que li fa poc atractiu buscar feina), etc.

Aquests factors són, però, secundaris i, en canvi, el principal responsable que tanta gent perdi la feina és precisament el capital que està aturat dins de grans bosses (o sigui, no ocupat en la producció però guanyant molt més que si treballés). A la qual cosa cal afegir un altre important culpable: els excessius impostos sobre l'activitat, que castiguen sobretot qui treballa.

Sembla mentida que una qüestió tan primordial es mantingui sempre tan dissimulada a base de complicar la compressió de tot allò que és senzill. ¿Deu ser, pot-

ser, que no convé que se sàpiga que l'atur té un origen més polític que econòmic? ¿O bé seria massa dur denunciar que els remeis de l'atur són bàsicament polítics? Però primer comencem examinant de quina manera es relaciona l'ocupació de la gent (treballadors i també empresaris) amb l'ocupació del capital (diners invertits en la producció).

I la millor manera d'il·lustrar aquí aquesta íntima relació serà examinar què passaria en el supòsit que, per una sàvia decisió política, es facilités finançament i incentiu fiscal a molts dels actuals aturats (entre els quals hi ha també empresaris aturats, del tot o en part) i que es possessin de nou a produir. És a dir, que políticament es promogües que el capital aturat es posés a treballar i, a la

vegada, es disposés que certs impostos que ara recauen sobre l'activitat es trasllessin sobre la inactivitat (i àdhuc l'especulació).

Amb tota seguretat passaria que aquests empresaris i treballadors novament actius no només iniciarien una nova producció de béns i serveis útils, sinó que també començarien a obtenir unes noves rendes (salari i beneficis) en valor equivalent a allò que produeixen. Amb la qual cosa naixerien una nova oferta i una nova demanda simultànies... que és tot el que es necessita per aconseguir una reactivació econòmica sense inflació. A més, aquesta nova producció tindria una sortida segura.

I la raó és ben senzilla: és de tota evidència que les necessitats de molta gent no estan satisfetes

ni de bon tros i que moltíssims anhels no són degudament atesos (sobretot els de més qualitat), i també que tot progrés necessita molts nous mitjans de producció que algú ha de produir.

Per tant, no és pas veritat això que diuen que "avui sobra de tot". En tot cas és més aviat el contrari: el que falta són diners per a la gent que compra béns de consum i, també, béns de producció. El que passa, però, és que al problema no se li veu solució mentre tantes bosses de capital estiguin aturades, perquè estan més ben remunerades que el capital que treballa. O sigui, mentre el tipus d'interès i els guanys financers que s'ofereixen al capital-diner estiguin per damunt dels nivells de rendibilitat que honradament es poden treure del capital-eina.

Malgrat tot, la solució existeix i, com hem dit abans, aquesta és essencialment política. I bàsicament consisteix, com acabem d'insinuar, en dues mesures molt simples:

1a. Traslladar impostos des del damunt de l'activitat productiva al damunt de l'especulativa.

2a. Rebaixar els tipus d'interès del sistema monetari-financer.

Sembla, doncs, que davant d'una qüestió tan diàfana deu haver arribat finalment l'hora de fer una veritable política en favor de l'ocupació.

De tota manera, però, cal tenir en compte que certs grups d'interessos podrien oposar una silenciosa però forta resistència a les dues mesures comentades (es tracta d'aquells mateixos grups poderosos que, tant a fora com a dins de la gran patronal, solen estar sempre en conflicte amb les empreses petites i mitjanes). I aquests grups tenen tanta influència que totes les precaucions serien poques.

Dr. Joan N. Casals
Ex-president de PIMEC